

Znam te bolje od svojih cípela
sa izlizanim potpeticama,
a koračala bih kroz olju
tvoje prošlosti :
Možda bih našla nadu proleća
u sumornoj kori septembra?
Možda bi već davnio iskidanja jedra
poletela novom snagom
Tišina, čutanje, nemo je ...

A. OPREŠNIK

DEVOJKE I ČIČAK

ANKICA OPREŠNIK je rođena u Saltoni Tribine mladih u Novoj Bosni, odrasla u Vojvodini, vorni Sadu. Studirala na Akademiji likovnih Izložbe u inostranstvu: umetnosti u Beogradu. Slikar i XXVII Biennale u Veneciji 1954. grafičar; učestvuje na izložbama god. medjunarodna izložba grafika ULUS-a kao i na izložbama likovne i crteže u Arbonu (Svajkovih umetnika Vojvodine, Rečarska), Izložba jugoslovenske dovno izlaže na izložbama grafike u Belgiji: Bruselj, Lijež, fike koje pridružuje Graficki zavim na izložbi ekslibrista i kolektiv. Prvu samostalnu izložbu u Holandiji. Sada učestvuje na izložbi Srpske grafike u Cirkulu.

EKSTAZA**RASTKA PETROVIĆA**

(NASTAVAK SA 3. STR.)

sudbonosne 1924 godine, bar na Rastka Petrovića ne pada sumnja da je bitno izmenio svoje ranije literarne koncepcije. On i dalje putuje prostranstvom, koje ga uvek na osobit način dočekuje i ispraća i u kome on, stišan i već pomalo umoran, otkriva nešto što mu je odvek bilo tako blisko i zajedničko. Izvesna suptilnost u gestu, neka neizmerna dobrota što je među ljudima, što nije sam. Sto u magnovenju doživljuje osećanje blaženstva i što ga stari grč vezuje za jednostavne, sasvim jednostavne predmete. Pred čovekom, kao po prvi put, staje impresioniran veličinom običnosti i to ga obavezuje da svoju kreativnost raspne na humaniziranim i oplemenjenim osnovama, da u nju unese jedno sirovo vidjene kosmičke vedrine. Prostor ne ogradije njegovu viziju, niti je pak izaziva: po nekoj unutrašnjoj sugestiji za integralno bližavanje pojava i po životu osećanju za sve oblike ljudske topline, on harmoniski suprostavlja različite vidove metafizički datih lepoti i na njima oblikuje umetnost koja „ne nosi u sebi ni jednu tezu, ne govori ni o jednoj zemlji, ne brani ni jednu estetiku“. Odredjenije od Hemingveja, Rastko Petrović, u svom literarnom stranstovanju isakuje uopštenu potrebu za odlaženjem i po tome bar njegova pasionirana čežnja ima pred sobom nespojivo razrešenje sa civilizacijom. Zato se, u odnosu na nju, zamisao snažnijih, nepodeljivih oduševljenja i izvorni motiv poetskih akcija, pa i svekolika ahasverska nadahnica, nalaze u neposrednom dodiru i širokom shvatanju neprimeti množine lica, koja „govore stvari beznačajne, proste, ali zato baš pretovarene onim što je život ljudi i univerzuma uopšte“.

Insistiranje na pedagoški uslovljenoj rehabilitaciji, ako je ona stvarno održiva, danas ne isključuje ništa svojevremeno priznato za umetničku istinu i ne nameće nikakvu programsku diskusiju. Prosto, ona nastupa po nekim, zakonskim, neizbežnim manevrima, da se, suočena sa duhom našega doba, afirmiše kao neosporni potencijal. No, i van toga, ostaje ritmički produhovljena, osnažena mozaička fakturna strasti i volje, i do kraja crpena duhovna glad, sa čijom izvornom akcijom sve trepti od mišićne svežine, kao da se predohranom te gladi umanjuje magija „doma gde se ne vraća“.

„Mladić radosni, nek nam u kuću udje plodonosno, U kuću udje plodonosno!“

PETAR
MILOSAVLJEVIĆ

Proleće

Prvo jedrim kao nit paučine
pučinom prolećnog vetrata.

Onda se zagnjurim u granu
rascvetalu žujanjem.

Popoljim. Uspravljam uvis
nabrekle sokove.

Bubrim, zelenim.

Posle začinjem pesmu
jasnu kao glas voda.

Namerniče, otseci me
i od mene napravi
sviraju.

RADOMIR MILOJKOVIĆ

Maslačak

Maslačak je zinuo
i pokazao svoje zlatne zube
nasmejanom suncu i nama
dečački veselom svetu
što pogledom zavidimo
njegovim zlatnim perjanicama na glavi
i osmehom pakosti se radujemo
dužem životu od njegova.
Maslačak je zinuo
da bi se zahvalio suncu
i nama rekao:
— kratko je proleće.

NEDELJKO BIJELAC

Posle kiša

Posle kiša
Ležimo mokri
Zagrlnjeni sobom i onim
Što očekujemo
Nenadno cvetaju poljupci
Po rubovima vrata
Dok plima tvojih ruku
Odnosi nepovratno
Usnule svice
U zamršenu noć kose.

Posle kiša
Čekamo naše radosti
Tako neprimetne kao
Zrna peska
Gledamo u suzu meseca
Koja je klonula
Na klavijaturu tvoga hoda
I pretvorila se u oko
Veliko ko šaka
Kojom se dodirujemo.

DAMJAN MALEŠEV

Plutanje

Mogli smo biti vržino kolo odbrane
i slap leda pod nebom radi kojeg nismo
ovako nemoćno nabijeni na šipku
optočenu čelikom
ovako snagom proučeni

kroz ušice vrteške
čija teskoba lomi nam kost o kost
na ovom pejsažu nas užduž i popreko
mi smo bez boga i parcele
na starom groblju

u teskobi grada u nama izgradjenog
u nama

dok otresamo tela o dolaske i odlaske

HUSEIN TAHMIŠIĆ